

در گفت‌وگو با هنرمندان مشهدی فعال در میادین و تجمعات مردمی مطرح شد

مسئولیت رسانه و سیاست‌گذاران فرهنگی در حفظ آثار روزهای نبرد

فریده خسروی | جنگ‌ها روزی به پایان می‌رسند؛ اما آنچه از آن‌ها در حافظه یک ملت باقی می‌ماند، تنها روایت نبردها و آمار خسارت‌ها نیست؛ بلکه لحظاتی است که مردم در سخت‌ترین روزها کنار یکدیگر ایستادند، امید را زنده نگه داشتند و معنای همدلی را دوباره خلق کردند. بیش از ۱۰۰ شب گذشته نیز صحنه شکل‌گیری چنین لحظاتی بود؛ شب‌هایی که در کنار حضور خودجوش مردم در میادین و خیابان‌ها، هنرمندانی به میدان آمدند تا با خلق آثار پرشماری در قالب‌های مختلف، هنر را به خدمت حماسه درآورند.

پرسش اصلی شاید این باشد؛ آن روزی که دشمن کیلومترها از مرزهای این سرزمین فاصله گرفت و قدرت ایران عزیز به همگان ثابت شد، آیندگان از آثاری که این شب‌ها خلق می‌شوند، چه می‌شنوند و می‌خوانند؟ چگونه می‌توان این تجربه جمعی و خاطرات ارزشمن‌دار برای نسل‌های آینده حفظ کرد؟

در همین راستا، با جمعی از هنرمندان مشهدی که این شب‌ها در میادین شهر حضور فعال دارند، به گفت‌وگو نشستیم تا از نگاه آن‌ها بشنویم چه اقدام‌هایی می‌تواند روایت آثار هنری را که این شب‌ها خلق می‌شود، از مرز خاطره‌های زودگذر عبور داده و به بخشی ماندگار از حافظه فرهنگی و اجتماعی جامعه ایران تبدیل کند.

■ **حفظ و نشر اثر؛ انگیزه‌ای برای ادامه خلق اثر هنری**

ابتدا به سراغ جلیل صابری، نقاش و کاریکاتوربست مشهدی رقتیم. او با وجود اینکه رشته اصلی اش کاریکاتور است؛ اما از روزهای ابتدایی سال جدید تابلوهای نقاشی زیبایی خلق کرده که روایت ایستادگی، شهامت و شهادت است.

صابری که از ابتدای سال جاری سه نقاشی مرتبط با مسائل جنگ رمضان خلق کرده، درباره سرنوشت این آثار به خبرنگار طوس می‌گوید: یکی از مسئولان شهری به من قول داده بود تابلو اولی که کشیده‌ام، در قالب بیلبورد شهری در شهر نصب شود؛ اما تاکنون این اتفاق نیفتاده و به طور کلی این موضوع فراموش شد. به‌عنوان کسی که اثری را خلق کرده، به دنبال این هستم اثرم به شکلی دیده و حفظ شود تا بعداً در تاریخ به ثبت برسد که در کنار حضور مردم در خیابان‌ها، این آثار نیز بدون هیچ چشمداشتی خلق شده است. اگر این اهتمام برای حفظ و نشر این آثار اتفاق بیفتد، من نیز به‌عنوان خالق آن اثر سال‌های آینده نیز انگیزه پیدا می‌کنم تا دوباره چنین آثاری راحتی بهتر از آنچه قبلاً طراحی کرده‌ام، بکشم. این نقاش و کاریکاتوربست مشهدی خاطر نشان می‌کند: اینکه پس از جنگ و تمام شدن حضور مردم در خیابان‌ها قرار است برای این آثار چه اتفاقی بیفتد، معلوم نیست. این اتفاقی که این شب‌ها در خیابان و میادین در حال رقم خوردن است، چیزی نیست که هر سال باشد. به همین خاطر به نظر باید این آثاری که این شب‌ها خلق می‌شوند، در یک جا جمع آوری و از آن‌ها استفاده شود.

اودرباره ایده‌های مردم عنوان می‌کند: خانم معلمی در این شب‌ها به میدان جانپاز آمد و به من گفت اگر از اثر اتفاقات جنگ رمضان یک نقاشی خطی بدهید تا آن را چاپ کنیم و برای رنگ آمیزی به کودکان بدهیم، خوب است. با وجود اینکه این نقاشی اثر پرکاری است، می‌تواند به صورت خطی و رنگی چاپ شود و به بچه‌ها بدهیم تا هرکس با سلیقه خودش آن را رنگ آمیزی کند.

گزارش

تأکید استاندار خراسان رضوی بر توسعه همکاری‌های منطقه‌ای و ساماندهی تعاملات اقتصادی

طاهره فجر داوودی | غلامحسین مظفری صبح دیروز در نشست یکشنبه‌های اقتصادی اظهار کرد: تلاش‌های زیادی برای توسعه همکاری‌ها با کشورهای همسایه انجام شده؛ اما هنوز تا رسیدن به سطح مطلوب فاصله وجود دارد. برای نمونه، هنوز مدت زیادی از شکل‌گیری و تثبیت منطقه آزاد دوغارون نگذشته و در برخی حوزه‌ها در مراحل ابتدایی است. با این حال ظرفیت بالایی برای ایجاد رقابت مثبت و گسترش فعالیت‌های تاجار افغانستانی و فعالان اقتصادی دو کشور وجود دارد.

استاندار خراسان رضوی گفت: در زمینه توسعه همکاری‌ها با کشور افغانستان حل مشکلات و موانع، برگزاری همایش و کنفرانس همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان اثرگذار است تا در کنار آن، برنامه‌ریزی برای پیگیری مسائل و مشکلات موجود در قالب کارگروه‌های مرتبط دنبال شود و این مهم می‌تواند در دوسه ماه آینده با مشارکت طرف افغانستانی عملیاتی شود ضمن آنکه طراحی میدان خراسان در افغانستان می‌تواند نشان‌دهنده نقش محوری و اهمیت توجه به تقویت ارتباطات میان خراسان رضوی و این کشور باشد.

■ **خراسان رضوی؛ پایتخت همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان**

نایب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی نیز با ارائه گزارشی از سفر هیئت اعزامی به افغانستان، در این جلسه عنوان کرد: افغانستان برای ایران صرفاً یک بازار صادراتی نیست؛ بلکه بخشی از حوزه تمدنی مشترک ایران است که با هزاران کیلومتر مرز، پیوندهای عمیق فرهنگی، زبانی و تاریخی دارد و اگر امروز از اقتصاد افغانستان

سخن می‌گوییم، در حقیقت از آینده اقتصاد شرق ایران سخن گفته‌ایم. حسین محمدیان با اشاره به ظرفیت‌های استان تصریح کرد: امروز افغانستان در حال بازسازی اقتصاد خود است و نیاز گسترده‌ای به انرژی، زیرساخت‌های معدنی، راهسازی، ماشین‌آلات، ایجاد شهرک‌های صنعتی، آموزش نیروی انسانی و خدمات درمانی دارد و این‌ها فرصت‌های طلایی هستند که اگر امروز برایشان برنامه‌ریزی نکنیم، کشورهای دیگر جایگزین ما خواهند شد. کشورهایی نظیر ترکیه، چین، هند، کشورهای آسیای میانه، به‌ویژه ازبکستان و کشورهای عربی، همگی برای حضور در بازار افغانستان خیز برداشته‌اند و زمان، مهم‌ترین سرمایه حال حاضر است.

وی تشکیل شورای عالی همکاری‌های اقتصادی خراسان رضوی و افغانستان، راه‌اندازی دبیرخانه دائمی همکاری‌های اقتصادی با افغانستان، تشکیل صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک، تسهیل صدور رواید برای فعالان اقتصادی، توسعه همکاری‌های تخصصی و بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌های مشهد را از جمله راه‌های

در ادامه، به سراغ فریدون عنایت، خوشنویس و طراح گرافیک می‌رویم تا درباره آنچه این شب‌ها

دیدند و اکنون جزئی از رفتارشان شده است، می‌گوید: از جمله این‌ها علاقه به وطن، انقلاب، دین، مذهب و رهبران بود که این شب‌ها آن‌ها را در شعارها و پلاکاردهایشان به زبان می‌آورد. برخی به صورت متعصبانه درباره وطن سخن می‌گویند، خیلی از افراد

نیز تأکید می‌کنند که در مورد دین، مذهب، رهبر شهید انقلاب و مسئله ولایت در شعارهایشان آورده شود. مردم خیلی دوست دارند شعار و پلاکاردی با مضمونی خاص در دست داشته باشند

که در آن دلبستگی‌هایشان نمایان باشد. عنایت درباره چگونگی ثبت و ضبط شعارهایی که توسط خوشنویسان این شب‌ها برای مردم نوشته می‌شود، اظهار می‌کند: من به عنوانی مختلف از پلاکاردهایی که این شب‌ها برای مردم می‌نویسم، عکس تهیه کرده‌ام و از همه آنچه به مردم داده‌ام،

کپی دارم. برخی از شعارها را نیز تنها برای حفظ مکتوب کرده‌ام. همه این شعارها و متون را می‌توان به صورت یک دایره‌المعارف تصویری در قالب کتاب یا سایت و قالب‌های دیگر برای آید داشت.

این خوشنویس مشهدی بیان می‌کند: باید مسیری طراحی شود تا آثاری که این شب‌ها در خیابان توسط خوشنویس‌ها به مردم ارائه می‌شود؛ چه به صورت تصویری و چه به صورت متنی ثبت و ضبط شود؛ چرا که خیلی از جملات و شعارها از نظر معنا و مفهوم

صابری برای ماندگاری آثارش در شهر نیز اظهار می‌کند: یکی از

کارهای دیگری که می‌توانم در فضاسازی شهری انجام دهم، این است که دیواری را در اختیارم بگذارند و این طرح را در آنجا اجرا کنم تا این نقاشی که روایت جنگ رمضان است، چندین سال در شهر بماند.

■ **ضرورت ثبت و ضبط شعارها و متون توسط خوشنویسان در میادین**

در ادامه، به سراغ فریدون عنایت، خوشنویس و طراح گرافیک می‌رویم تا درباره آنچه این شب‌ها توسط خوشنویس‌ها در میادین رقم می‌خورد و ایده‌هایش برای ماندگاری آن‌ها بشنویم.

او با بیان اینکه مردم هدف‌گذاری‌های اصلی را که در ذهن داشتند و هیچ وقت نمود پیدا نمی‌کرد، در جریان جنگ تحمیلی سوم دیدند و اکنون جزئی از رفتارشان شده است، می‌گوید: از جمله این‌ها علاقه به وطن، انقلاب، دین، مذهب و رهبران بود که این شب‌ها آن‌ها را در شعارها و پلاکاردهایشان به زبان می‌آورد. برخی به صورت متعصبانه درباره وطن سخن می‌گویند، خیلی از افراد نیز تأکید می‌کنند که در مورد دین، مذهب، رهبر شهید انقلاب و مسئله ولایت در شعارهایشان آورده شود. مردم خیلی دوست دارند شعار و پلاکاردی با مضمونی خاص در دست داشته باشند

که در آن دلبستگی‌هایشان نمایان باشد. عنایت درباره چگونگی ثبت و ضبط شعارهایی که توسط خوشنویسان این شب‌ها برای مردم نوشته می‌شود، اظهار می‌کند: من به عنوانی مختلف از پلاکاردهایی که این شب‌ها برای مردم می‌نویسم، عکس تهیه کرده‌ام و از همه آنچه به مردم داده‌ام، کپی دارم. برخی از شعارها را نیز تنها برای حفظ مکتوب کرده‌ام. همه این شعارها و متون را می‌توان به صورت یک دایره‌المعارف تصویری در قالب کتاب یا سایت و قالب‌های دیگر برای آید داشت.

این خوشنویس مشهدی بیان می‌کند: باید مسیری طراحی شود تا آثاری که این شب‌ها در خیابان توسط خوشنویس‌ها به مردم ارائه می‌شود؛ چه به صورت تصویری و چه به صورت متنی ثبت و ضبط شود؛ چرا که خیلی از جملات و شعارها از نظر معنا و مفهوم

در نشست یکشنبه‌های اقتصادی استاندار خراسان رضوی مطرح شد

در گفت‌وگو با هنرمندان مشهدی فعال در میادین و تجمعات مردمی مطرح شد

مسئولیت رسانه و سیاست‌گذاران فرهنگی در حفظ آثار روزهای نبرد

می‌شود، بیشتر وظیفه نهادهای مختلف متولی فرهنگ شهر است تا با برگزاری همایش‌ها و برنامه‌های ویژه مانند بیان خاطرات یا یادبود در این زمینه و دعوت از هنرمندان، آنچه را که این شب‌ها در حال اجراست، ماندگار کنند.

خالقی درباره الزامات خلق آثار هنری بیان می‌کند: صنعت چاپ بنر این روزها کار را برای موکب‌داران در سطح شهر راحت کرده؛ اما کارهای هنری و یژگی‌های خاص خودشان را دارند؛ از جمله آن‌ها مکان و امکاناتی نیاز دارند. همچنین نیازمند برنامه‌ریزی و هزینه‌هستند تا از هنرمندان برای خلق اثر دعوت شود و چون این کار زمانبر است، این نوع رخدادها کمتر برگزار می‌شوند.

این نقاش پیشکسوت مشهدی درباره آثار هنری خلق شده در زمان مبارزات انقلابی و ماندگاری آن‌ها خاطر نشان می‌کند: سال ۱۳۵۷ که در مراحل پایانی پیروزی انقلاب اسلامی بودیم، هنرمندان در رشته‌های مختلف فعالیت می‌کردند؛ اما باز هم بیشتر کارهای تبلیغی در زمینه انقلاب دست مردم بود؛ یعنی باز هم این مردم بودند که طبق سلیقه خودشان کارهایی را انجام می‌دادند. در آن سال‌ها ما نیز وظیفه‌ای داشتیم. آن موقع جوان بودم و بیشتر فعالیت می‌کردم. به همین خاطر در زمینه‌های مختلف از جمله خطاطی و نقاشی فعالیت داشتم. از جمله کارهای ماندگاری که آن زمان انجام دادم، تابلو بزرگ نقاشی تمثال امام خمینی(ره) در ابعاد ۱۲ در ۶ متر بود که در تظاهرات، پیشاپیش مردم جلو می‌رفت و جمعیت میلیونی افراد پشت سر آن حرکت می‌کردند. رهبر شهید انقلاب درباره این نقاشی فرمودند: «این تصویر سنگری برای مردم بود».

وی می‌افزاید: مصاحبه‌های تصویری و متنی موجب ماندگاری خاطرات زمان مبارزات انقلابی شده است. در کنار این مصاحبه‌ها خاطراتم در کتابی با عنوان «انقلاب رنگ‌ها» به سر سستی آقای وحید جلیلی چاپ شد که بخشی از تاریخ شفاهی انقلاب مشهد است. البته این کارها مستلزم هزینه است و نهادهای متولی باید به این عرصه ورود کنند تا اتفاقاتی که این شب‌ها در تجمعات مردمی رقم می‌خورد، ثبت و ضبط شود.

■ **تاریخ را برای ثبت باید به هنر تبدیل کنیم**

نگاره‌های این شب‌های پرشور، نه تنها نمود بیرونی همبستگی و پایداری مردم بوده؛ بلکه گواهی است از ظرفیت هنر برای تبدیل تجربه‌های جمعی به یادمانی‌های پایدار. همه این آثار، نشان می‌دهند که چگونه هنرمندان شهر با اتکا به فضای عمومی، روایت حماسه را از قالب‌های موقتی فراتر برده و به حافظه فرهنگی جامعه می‌نشانند؛ اما این دستاوردها تنها زمانی ماندگار خواهند بود که مسیرهای ثبت، حفظ و نشر آن آثار، از سوی نهادهای فرهنگی و رسانه‌ها هموار شود؛ از جمله این کارها جمع‌آوری مستندات تصویری و مکتوب، ایجاد آرشیو مرجع، ارائه چاپ‌های عمومی و رقومی و برگزاری مناسبت‌های هم‌افزا برای مرور و یادبود است. با این کار، نسل‌های آینده خواهند دانست که این شب‌ها چگونه به یک روایت همگانی، با انگیزه‌های وطن‌دوستی و همدلی تبدیل شد و چگونه می‌توان با مدیریت منابع و حمایت از هنرمندان، این تجربه را به بخشی پایدار از حافظه ملی پس از پیروزی در برابر دشمنان تبدیل کرد.

۳ طرح فرهنگی

پیام مردم @QudsKhorasan

■ **باسلام** و درود، از مشهد هستم. آقای چهل و پنج‌ساله دارای چهار فرزند مدرسه‌ای. اول یک گلایه از آموزش و پرورش بکنم که میگه ثبت‌نام رایگانه؛ اما وقتی مدرسه میری، میگه نفری ۲ میلیون بدین. اگه مسئولی صدای من رو میشنوه، به داد ما برس. دیگه مرغ، برنج، میوه و... شده برای ما آرزو.

■ **سلام**، چرا بهز بیستی به اونایی که زیر پوشش هستن کمک نمیکنه؟ شوهرم معلول جسمیسه و نمیتونه خوب کار کنه. بچه هم نداریم. در این گرونی هر وقت رنگ زنگ زدیم گفتیم به ما که مستاجریم خونه بدین، گفتن بودجه نیست و به شما تعلق نمیکیره. هیچ کار نمیکنن. ما باید جی کار کنیم؟ هشتمنم گرو نهمونه. ممنون میشم صدای ما رو بشنوین.

■ **شایر** ما روز جهانی مبارزه با مواد مخدر بود. ما اهالی شهرک شهیدرجایی و پورسینا از تلاش‌های پلیس مبارزه با مواد مخدر کالانتری ۲۷ شهیدرجایی قدردانی و تشکر میکنیم به خاطر برخورد قاطع با موادفروشان منطقه و پاک‌سازی مداوم از معتادان متجاهر. تلاششان باعث کاهش جرایم، سرعت شایانه توسط معتادان، زورگیری و هزاران آسیب اجتماعی شده که ریشه در مواد مخدر دارد. تلاش این تیم ستودنی است.

■ **چرا** نظارتی به مغازه‌داران نیست؟ قیمت‌های قدیم اجناس رو پاک کردن و به قیمت جدید دارن میفروشن. من شونینده خواستم بگیرم، چند تا مغازه رقتم. همین وضع بودوقتی گلمه‌میکنی، میگن همه‌جنس‌ها گرون شده. ما از وزن بدیم، فردا باید همین زر گرون بخیریم. اگه نظارتی باشه به فروشگاها، کسی جرئت نمیکنه قیمت قدیمی رو به قیمت جدید چند برابر بده. به لوله‌بازکن ۹۰ هزار تومن رو میدن ۲۵۰ هزار تومن.

■ **آن** قدر مردم از گرونی گفتن، هیچ کاری نکردن مسئولین. بدتر از اون تون رو هم گرون کردن. آخه مسئولی که هیچ کاری نمیتونه واسه گرونی انجام بده، الکی دل مردم رو خوش نکنه. حیف‌این مردم. ایران نباید حتی یک فقیر داشته باشه. این کالاپرگ و یارانه به چه دردی میخوره آخه آقای مسئول. اگه مسئولی هست، صدای منم برسونید.

■ **سلام**، ما هم کارگریم. شوهرم و خودم از صبح تا شب سر کاریم با سه تا بچه. نمیتونیم دیگه با هم حرف بزنین از بس که فشار هست توی این زندگی. همه‌اش بدو که شکمتو فقط سیر کنی اونم بعضی وقت‌ها کم میاریم. بچه‌هامون که چیزی میخوان در حد یه کیک و آمیوه یا بستنی، با دوایا بدبهبش بگیرم نیست که برات بخرم. این چنه نیاییه؟ خسته‌ایم.

پاسخ روابط عمومی اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات خراسان رضوی به گلایه مخاطب قدس در خصوص مشکل اینترنت و نبود آنتن تلفن همراه در روستای دستگردان

باسلام، طبق بررسی‌های انجام شده، محل مذکور دارای دکل اینترنت برای هر اپراتوری بوده و از کیفیت مناسبی برخوردار است؛ اما شهروندان محترم می‌توانند به جهت پیگیری دقیق تر با شماره ۱۹۵ تماس گرفته و شکایت خود را ثبت کنند تا همکاران ما بتوانند به صورت جزئی تر و دقیق تر مشکل را بررسای و رفع نمایند.

خراسان شمالی

خسارت ۵۱ هزار میلیارد ریالی حوادث طبیعی به استان در بهار

مدیر کل مدیریت بحران استانداری خراسان شمالی گفت: وقوع حوادث طبیعی در بهار امسال بیش از ۵۱ هزار و ۱۴۰ میلیارد ریال خسارت به بخش‌های مختلف این استان وارد کرده که سهم عمده آن مربوط به بخش کشاورزی است.

علی گودرزی با اشاره به گستردگی آسیب‌های وارد شده اظهار کرد: در این مدت باغ‌ها و مزارع استان در سطح وسیعی دچار خسارت شدند و میزان زیان این بخش ۴۹ هزار و ۴۳۰ میلیارد ریال برآورد شده است.

وی افزود: میزان خسارت وارد شده به بخش‌های زیربنایی استان در بهار امسال هزار و ۴۳۰ میلیارد ریال بوده که اغلب آسیب به پل‌ها و ابنیه‌هاست.

خراسان جنوبی

۳۱ هزار مأموریت اورژانس استان در فصل بهار

به گزارش خبرگزاری فارس، عملکرد اورژانس خراسان جنوبی در فصل بهار نشان می‌دهد تکنسیون‌های اورژانس استان با پاسخ‌گویی به ۵۵ هزار و ۸۶ تماس، ۳۱ هزار و ۵۵۵ مأموریت آمادای درمانی انجام دادند.

معاون فنی و عملیات اورژانس خراسان جنوبی گفت: بیشترین تعداد مأموریت‌ها مربوط به موارد بیماری با ۱۹ هزار و ۵۱۸ مأموریت بوده است.

علیرضا عباسی بیان کرد: در این مدت همچنین ۳ هزار و ۴۲۶ مأموریت مرتبط با تصادفات و ۲ هزار و ۶۴۶ مأموریت مربوط به حوادث غیرتصادفی در استان به ثبت رسیده است. خدمات پیش‌بیمارستانی به تعداد زیادی از مصدومان ارائه شد که شامل ۵ هزار و ۲۳۸ مصدوم تصادفی، ۹۲۰ بیمار قلبی و ۵۵۲ بیمار تنفسی بوده‌است.